

1. הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל
 2. רופאים לזכויות אדם
 3. המוקד להגנת הפרט
 4. גישה
 5. עדאלה
- באמצעות ב"כ עוה"ד אלונה קורמן ו/או ג'נאן עבדו ו/או סג'א מישרקי בראנסה ואח' מהוועד הציבורי נגד עינויים בישראל
- טל': 03-7733134 ; פקס: 03-9080588

העותרים

נגד

1. הכנסת
באמצעות הלשכה המשפטית של הכנסת
משכן הכנסת, קריית בן-גוריון, ירושלים 9195016
טל': 02-6408636 ; פקס: 02-6496802
 2. ממשלת ישראל
 3. ראש הממשלה
 4. שר הביטחון
 5. צבא ההגנה לישראל
 6. שירות הביטחון הכללי
 7. היועצת המשפטית לממשלה
- באמצעות מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה
רח' צלאח א-דין 31, ירושלים 9711054
טל': 073-3925590 ; פקס: 02-6467011

המשיבים

הודעה משלימה מטעם המשיבים 7-2

1. בהמשך לדיון שהתקיים בפני בית המשפט הנכבד ביום 11.7.24, ובהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום זה, וכן בהמשך לארכה שניתנה, מתכבדים המשיבים 2-7 (להלן: **המדינה**) להגיש הודעה משלימה מטעמם, כדלקמן.
2. כזכור, עניינה של העתירה דנן בבקשת העותרים כי תבוטלנה הוראות חוק שנקבעו בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן: **תיקון מס' 4**), שעניינן משך הוראת הכליאה הזמנית; משך הזמן עד לביקורת שיפוטית; משך מניעת המפגש עם עורך דין ואופן הביקורת השיפוטית.
3. ביום 11.7.24 התקיים דיון המשך בעתירה בפני בית המשפט הנכבד, ובהחלטת בית המשפט הנכבד מיום זה, נקבע כי על המדינה להגיש הודעה משלימה, כדלקמן:
"1. עדכון לגבי המצב המשפטי החל ביחס לפרקי הזמן הרלוונטיים בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002.

2. נתונים עדכניים באשר למספר הכלואים הכולל על-פי החוק, מספר הכלואים על-פי החוק שטרם הובאו בפני שופט, מספר הכלואים ששוחררו עוד קודם להבאתם בפני שופט, וכן כל נתון רלוונטי נוסף.

בהתאם לכך, תעדכן המדינה כלהלן.

4. באשר למצב המשפטי החל ביחס לפרקי הזמן הרלוונטיים בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002 (להלן: **החוק**); כאמור בדיון שהתקיים בפני בית המשפט הנכבד ביום 11.7.24, בהינתן המספר חסר התקדים של כלואים שנעצרו עד כה מכוח החוק, ובשים לב להמשך התפתחויות הלחימה ברצועת עזה, קיים צורך בטחוני אשר חייב את הארכת הוראת השעה. זאת, תוך המשך התאמת הוראות החוק לנסיבות המלחמה העדכניות ביחס למספר הכלואים הכולל, כמות הכלואים החדשים שנעצרו בעת האחרונה והצפי להמשך פעילות כוחות הביטחון. על רקע האמור, הוצע להאריך את הוראה השעה בארבעה חודשים נוספים, כך שהיא תעמוד בתוקף עד ליום 30.11.24, תוך עריכת התאמות משמעותיות בהוראותיה, ובכלל זה קיצור חלק מן המועדים אשר נקבעו בהוראת השעה והוספת מנגנון המבקר הרשמי, כפי שיפורט להלן. אשר על כן, תזכיר חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשפ"ד-2024 פורסם להערות הציבור ביום 10.7.24.

5. טיוטת החוק אושרה על-ידי ועדת השרים לענייני חקיקה והונחה על שולחן הכנסת ביום 17.7.24, ובהמשך, הצעת חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשפ"ד-2024 (להלן: **הצעת החוק**) אושרה במליאה בקריאה ראשונה ביום 22.7.24.

צילום הצעת החוק מצורף ומסומן מש/1.

6. יצוין, כי העותרים העבירו את התייחסותם בכתב להצעת החוק, ובמסגרתה העלו טענות דומות לאלו העולות בעתירה. התייחסות זו הונחה על שולחן הכנסת ושימשה כחלק מחומר הרקע לקראת הדיון שהתקיים בוועדת החוץ והביטחון בהכנה לקריאה השנייה והשלישית בהצעת החוק.

צילום התייחסות העותרים להצעת החוק מצורף ומסומן מש/2.

7. ביום 25.7.24 התקיים דיון בהצעת החוק בוועדת חוץ וביטחון של הכנסת, להכנה לקריאה שנייה ושלישית. בישיבה זו, השתתפו גורמים מטעם העותרת 1, אשר העלו טענות דומות לאלו העולות בעתירה דנא. עוד במסגרת ישיבה זו, נוסף סעיף להצעת החוק הקובע את משכי הזמנים המרביים הנוגעים לכליאת לוחמים בלתי חוקיים קטינים, וכן נקבעה חובת דיווח של שר הביטחון לוועדת החוץ והביטחון בנוגע לאופן יישום מנגנון המבקר הרשמי. בסופה של ישיבה זו, אישרה ועדת חוץ וביטחון את הוראת השעה לקריאה שנייה ושלישית, והיא הונחה בפני מליאת הכנסת.

צילום הגשת הצעת החוק לקריאה שנייה ושלישית מצורף ומסומן מש/3.

8. הצעת החוק אושרה בקריאה שנייה ושלישית ביום 28.7.24 ופורסמה ברשומות ביום 30.7.24 (ס"ח 3273, עמ' 1188) (להלן: **הוראת השעה** או **תיקון מס' 2**). תוקפה של הוראת השעה נקבע לארבעה חודשים מיום פקיעתה של הוראת השעה הקודמת ביום 31.7.24, קרי, עד ליום 30.11.24.

צילום הוראת השעה כפי שפורסמה בספר החוקים מצורף ומסומן מש/4.

9. במסגרת הליכי חקיקתה של הוראת השעה נעשתה בחינה עדכנית באשר לצורך בכל אחד מרכיביה. מבחינה עדכנית של גורמי הביטחון, ובהתאם לנסיבות הביטחוניות העדכניות, עלה, כי ניתן בעת הזו, **בהתאם לצרכים המבצעיים ערב חקיקת הוראת השעה**, לקצר את משכי הזמן המרביים המנויים בהוראת השעה, כאמור בדברי ההסבר להצעת החוק. בהתאם לנסיבות אלה, **הוראת השעה מורה על קיצור משמעותי של כלל פרקי הזמן המנויים בה**, והכל כפי שיפורט להלן.

10. ביחס למשך הוראת הכליאה הזמנית עד להוצאת צו כליאה קבוע, נקבע, כי זו תהיה תקפה למשך 21 ימים לכל היותר בהחלטת קצין בדרגת סרן (במקום 30 ימים בהוראת השעה הקודמת) או 30 ימים לכל היותר בהחלטת קצין בדרגה בכירה יותר (רס"ן ומעלה) (במקום 45 ימים בהוראת השעה הקודמת). יצוין, כי בעניינו של קטין שטרם מלאו לו 18 שנים, משך הזמן המירבי לתקופה של הוראת כליאה זמנית עומד כעת על 20 ימים לכל היותר (הוראות השעה הקודמות לא קבעו הסדר ייחודי בעניינם של קטינים).

11. ביחס למועד הבאת הכלואים לביקורת שיפוטית בפני שופט בית המשפט המחוזי, נקבע, כי ביקורת שיפוטית ראשונה תיערך תוך 45 ימים לכל היותר (במקום 75 ימים בהוראת השעה הקודמת), כאשר בעניינו של קטין שטרם מלאו לו 18 שנים, משך הזמן המירבי הינו 30 ימים לכל היותר (גם בהקשר זה, הוראת השעה הקודמת לא קבעה הסדר ייחודי בעניינם של קטינים).

12. ביחס לתקופה בה נמנע מפגש של כלוא עם עורך דין, נקבע, כי משך הזמן המרבי שבו יש לאפשר מפגש עם עורך דין עומד על 21 ימים (במקום 30 ימים בהוראת השעה הקודמת), והתקופה המרבית שממונה מכוח החוק רשאי למנוע מפגש עם עורך דין קוצרה גם היא, ועומדת כעת על 45 ימים (במקום 75 ימים בהוראת השעה הקודמת). גם תקופת הזמן המרבית ששופט ביהמ"ש המחוזי רשאי להורות על מניעת מפגש עם עורך דין קוצרה, לתקופה של 75 ימים לכל היותר (במקום 90 ימים בהוראת השעה הקודמת).

13. לנוחיות בית המשפט הנכבד, הטבלה שלהלן מפרטת את שינויי המועדים המנויים בהוראת השעה, בהתאם לתיקוני החקיקה שנעשו מיום כניסתו לתוקף של תיקון מס' 4 :

תוקף	-	18.4.24-18.12.23	31.7.24-19.4.24	30.11.24-1.8.24
ההליך	פרקי הזמן שנקבעו בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002 (החוק המקורי)	פרקי הזמן שנקבעו בתיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל (תיקון מס' 4)	פרקי הזמן שנקבעו בהוראת השעה הקודמת (תיקון)	פרקי הזמן שנקבעו בהוראת השעה הנוכחית (תיקון מס' 2)
הוראת כליאה זמנית	96 שעות ; 7 ימים בזמן חירום	30 ימים ; בסמכות קצין בדרגת רס"ן להאריך עד 45 ימים.	30 ימים ; בסמכות קצין בדרגת רס"ן להאריך עד 45 ימים.	21 ימים ; בסמכות קצין בדרגת רס"ן להאריך עד 30 ימים. בנוגע לקטין – 20 ימים.

ביקורת שיפוטית	14 ימים	75 ימים	75 ימים	45 ימים בנוגע לקטין – 30 ימים.
מניעת מפגש עם עורך דין	7 ימים; בסמכות ממונה עד 10 ימים; בסמכות שופט בימ"ש מחוזי עד 21 ימים.	30 ימים; בסמכות ממונה עד 75 ימים; בסמכות שופט בימ"ש מחוזי עד 180 ימים.	30 ימים; בסמכות ממונה עד 75 ימים; בסמכות שופט בימ"ש מחוזי עד 90 ימים.	21 ימים; בסמכות ממונה עד 45 ימים; שופט בימ"ש מחוזי עד 75 ימים.

14. הנה כי כן, מן האמור עולה, כי המועדים ביחס לשלושת הרכיבים הנתקפים בעתירה קוצרו בצורה משמעותית בהוראת השעה הנוכחית לעומת המצב ששרר בעת הגשת העתירה. כאמור, המועדים הקבועים בחוק נבחנים מעת לעת על ידי כלל הגורמים הצריכים לעניין, וככל שהדבר מתאפשר, גם אם בדוחק רב – המועדים מקוצרים. נוסף על כך, כפי שפורט לעיל, לחוק נוסף הסדר מיוחד המקצר אף יותר את המועדים הנוגעים לכלואים קטינים.

15. ויודגש, כי התקופות הקבועות בהוראת השעה בנוגע למשך הוראת הכליאה הזמנית ומועד הביקורת השיפוטית הן תקופות **מרביות**. ככל הניתן, ההחלטות הניתנות על-פי הוראת השעה מתקבלות במועד מוקדם יותר מהמועד האחרון האפשרי, וכלל הגופים עושים מאמץ על מנת לקבלן במועד מוקדם ככל האפשר – דבר שמקדין גם על מועד הביקורת השיפוטית.

16. נוסף לכך, תבקש המדינה לעדכן, כי הוראת השעה החדשה מסדירה **מנגנון של מבקר רשמי** אשר יחול במהלך תקופת תוקפה של הוראת השעה במתקני הכליאה ללב"חים שבאחריות צה"ל. הוראת שעה זו דומה בעיקרה למנגנון הקיים בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התש"ל"ב-1971 (להלן: **פקודת בתי הסוהר**), ביחס למתקני כליאה המנוהלים על ידי שירות בתי הסוהר. במסגרת זו, נקבע, כי ככל ששר הביטחון קבע בצו כי מקום מסוים מהווה מקום כליאה ללב"חים שבאחריות צה"ל, ימנה הוא מבקרים רשמיים ביחס למתקן הכליאה הספציפי, או ימנה מבקרים רשמיים לכלל מתקני הכליאה הצבאיים בהם מוחזקים לב"חים.

17. כמו כן, נקבע, כי בעלי התפקידים הבאים יהיו מבקרים רשמיים לגבי כל מתקן כליאה מתוקף תפקידם: יושב ראש ועדת חוץ והביטחון של הכנסת; יושב ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת; שופט של בית המשפט העליון; היועצת המשפטית לממשלה; והפרקליטה הצבאית הראשית. עוד נקבע כי לשופט של בית משפט מחוזי יהיו סמכויות של מבקר רשמי לגבי כל מתקן כליאה שבאזור שיפוטו. בנוסף, נקבע כי בכל מתקני הכליאה תוחזק רשימה של המבקרים הרשמיים.

18. המבקר הרשמי יוכל להיכנס בכל עת למתקן כליאה לגביו הוסמך ויהיה מוסמך לבדוק את תנאי הכליאה, דרכי הטיפול בכלואים, ניהולו התקין של המתקן ועמידה בהוראות הדין. נוסף על כך, יהיה רשאי המבקר הרשמי לשוחח עם כל כלוא, אף בלא נוכחות של מפקד המתקן או אדם אחר, הן ביוזמתו והן לבקשת הכלוא – ככל שלא קיימת מניעה ביטחונית לכך. במקרה של בקשת כלוא להיפגש עם המבקר הרשמי, יעביר מפקד מתקן הכליאה את הבקשה למבקר הרשמי, בצירוף הערותיו. יובהר, כי המבקר הרשמי אינו מחויב להיענות לבקשת כלוא להיפגש עימו והדבר נתון לשיקול דעתו המקצועי.

19. לצד זאת, נקבע, כי שר הביטחון, או מי שהשר הסמיכו לכך, יהיה רשאי שלא לאפשר ביקור של מבקר רשמי בזמן מסוים, במתקן כליאה מסוים או במקום מסוים בתוך מתקן הכליאה אם הוא סבור שטעמי ביטחון המדינה, ביטחון מתקן הכליאה והמשמורת הבטוחה של הכלואים מצדיקים את מניעת הביקור. אם נעשה שימוש בסמכות זו, שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך יסביר למבקר הרשמי, ככל שידרש, את הנימוקים שעמדו בבסיס ההחלטה למנוע את הכניסה. כמו כן, הוראת השעה כוללת הבהרה שאינה כלולה בהסדר הקיים בפקודת בתי הסוהר, לפיה, במקרה כזה ייקבע מועד ביקור חדש למבקר הרשמי, מוקדם ככל האפשר לאחר שחדלה להתקיים העילה שבגינה נמנע הביקור.
20. בנוסף, נקבע, כי המבקר הרשמי יהיה רשאי לקבל כל מסמך או דבר הדרוש לו לשם מילוי תפקידו ובלבד שמידע מסווג יימסר רק למבקרים רשמיים בעלי התאמה ביטחונית מתאימה לפי חוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.
21. הוראת השעה מרחיבה מעבר להסדר הקבוע בפקודת בתי הסוהר גם לעניין תוצאות הביקור, וקובעת מעבר לכך שהדו"ח שהמבקר הרשמי נדרש לכתוב בתום כל ביקור יועבר להתייחסות מפקד מתקן הכליאה; כי לאחר מכן, הדו"ח והתייחסות מפקד מתקן הכליאה יוגשו גם לשר הביטחון ולרמטכ"ל וכן יישלחו לידיעת היועצת המשפטית לממשלה, הפרקליטה הצבאית הראשית וליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.
22. בהמשך לכך, הוראת השעה קובעת כי עד ליום 15.9.24, שר הביטחון יעביר דיווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת בדבר מספר המבקרים הרשמיים שמינה ומתקני הכליאה שאליהם מונו; מספר הפעמים שנמנע ממבקר רשמי לבקר במתקן כליאה, אם נמנע, וביקורים חדשים שנקבעו בשל כך וכן מספר העתקים של דוחות המבקר הרשמי והתייחסות מפקד מתקן הכליאה.
23. כאמור בהודעה המעדכנת מטעם המדינה מיום 9.6.24, עיגון מנגנון המבקר הרשמי בהוראת השעה הינו תוצר של עבודת מטה מקיפה שנערכת מזה זמן, וזאת עוד טרם הדיונים שהתקיימו בפני בית המשפט הנכבד בעתירה שבכותרת (ראו גם פרוטוקול הדיון משיבת ועדת החוץ והביטחון שנערך בעניין הארכת הוראה השעה ביום 2.4.24, במסגרתו הועלתה על הפרק האפשרות לשלב מבקר פנימי, נספח מש/9 להודעת העדכון מטעם המדינה מיום 9.6.24).
24. יודגש, כי מנגנון המבקר הרשמי יצטרף למנגנוני הביקורת הנוספים הקיימים – מנגנון המבקר הרשמי בשירות בתי הסוהר, אשר חל, בין היתר, גם על הלב"חים הכלואים במתקניו (יוער, כי כשליש מהלב"חים מוחזקים במתקני צה"ל, והיתר במתקני השב"ס); ולביקורות של מפקדים בכירים בשירות סדיר ובשירות מילואים במתקן הכליאה הצבאי במחנה "שדה תימן", אשר בחנו את המצב במתקן הכליאה והוציאו דוחות ביקורת. זאת, בנוסף לאמצעי בקרת שגרה, כגון בקרת מפקדים ומצלמות במעגל סגור בכל מתחמי הכליאה (למעט בשירותים ובמקלחות).
25. מעבר לאמור, ולמען שלמות הדברים, תתייחס המדינה למנגנון הביקורת עליו עדכנה זה מכבר – הוועדה המייעצת לרמטכ"ל לבחינת תנאי כליאתם של עצורי מלחמת 'חרבות ברזל', בראשות האלוף (במיל') אילן שיף, שכיהן כסגן נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה, כפרקליט הצבאי הראשי וכנשיא בית הדין הצבאי לערעורים, ובה חברים האלוף (במיל') איתן דנגוט – מתאם פעולות הממשלה בשטחים לשעבר; תא"ל (במיל') נחמן אש – שכיהן בתפקיד קצין רפואה ראשי וכמנכ"ל משרד הבריאות; תא"ל

(במיל') מיקי בראל – קצין משטרה צבאית ראשי לשעבר ואל"ם (במיל') פנינה שרביט ברוך – ראש מחלקת דין בין-לאומי בפרקליטות הצבאית לשעבר.

26. תפקידה של הוועדה היה לבחון את תנאי הכליאה, את דרכי הטיפול בכלואים, את ניהולם התקין של מתקני הכליאה המצויים באחריות צה"ל ואת התאמתם להוראות הדין וכללי המשפט הבינלאומי. ביום 5.6.24 הפיצה הוועדה לציבור "קול קורא" לקבלת מידע בסוגיות בהן עוסקת הוועדה, אשר הועבר אליה באמצעות תיבת דואר אלקטרוני ייעודית שנפתחה לשם כך.

27. לאחר עבודה מקיפה שכללה עשרות דיונים, ובהם מפגש עם עשרות בעלי תפקידים, ביקור במתקני הכליאה הצבאיים – ביניהם מתקן שדה תימן – במהלכם ערכה שיחות עם כלואים, עינה במאות מסמכים וגיבשה מסקנות והמלצות, הוועדה הגישה לרמטכ"ל את הדו"ח המסכם את עבודתה ביום 22.7.24. הדו"ח האמור מסווג ברמת סיווג סודי ומחזיק עשרות עמודים. ביום 14.8.24 צפויה פגישה בה הוועדה תציג את מסקנותיה והמלצותיה לרמטכ"ל, בכפוף כמובן להתפתחויות הביטחוניות.

28. באשר לנתונים המבוקשים בהחלטת בית המשפט הנכבד; מספר הכלואים הכולל על-פי החוק, מספר הכלואים על-פי החוק שטרם הובאו בפני שופט, ומספר הכלואים ששחררו עוד קודם להבאתם בפני שופט, תציין המדינה כדלקמן.

29. נכון למועד הגשת הודעת העדכון, מוחזקים כ-2,323 כלואים מכוח החוק, מתוכם כ-140 כלואים שטרם הובאו בפני שופט לביקורת שיפוטית. יתר הכלואים מכוח החוק, שכבר נערכה בעניינם ביקורת שיפוטית, יובאו לביקורת עיתית, אחת לחצי שנה, בהתאם להחלטת הגורמים המוסמכים על הצורך בהמשך החזקתם. עוד יצוין, כי החל מחודש נובמבר 2024 ייערכו, כפי המסתמן, הן ביקורות חדשות, הן ביקורות עיתיות ראשונות והן ביקורות עיתיות שניות (לכלואים שכבר נערכה ביקורת עיתית ראשונה בעניינם).

למען שלמות התמונה יובהר, כי ישנם כלואים נוספים המוחזקים בעת הזו תחת הוראת כליאה זמנית לאחר שעברו מהמסלול הפלילי (הכלולים במס' הכלואים הכללי שצוין לעיל), אך הובאו בפני שופט במסגרת ההליך הפלילי, בטרם עברו למסלול הלב"ח. עם המעבר מהמסלול הפלילי למסלול הלב"ח, נעשית בחינה האם יש מקום להוצאת צו כליאה קבוע בענייניו של הכלוא. ככל שיוחלט שכן, יובא הכלוא בפני שופט, וככל שיימצא כי אין מקום להוצאת צו כליאה קבוע, ישוחרר.

עוד יצוין, כי עד ליום זה, כ-1,950 כלואים שוחררו בטרם הובאו בפני שופט להליך ביקורת שיפוטית. מתוכם, כ-133 שוחררו לאחר שלא נמצא מקום להוצאת הוראת כליאה זמנית; כ-1,800 שוחררו לאחר שלא נמצא מקום להוציא בעניינם צו כליאה קבוע, לאחר שיצאה הוראת כליאה זמנית, ובהמשך לבירור שנערך בעניינם, לרבות מידע שעלה בהליכי החקירה. כלואים נוספים שוחררו לאחר שעברו הליך ביקורת שיפוטית, בהחלטת גורמי הביטחון.

30. לסיום, המדינה תחזור על עמדתה, כי דין העתירה להידחות לגופה. כמו כן, וכאמור בתגובה המקדמית מטעם המדינה, הוראת השעה מושא העתירה דן פקעה ביום 18.4.24. מטבע הדברים, העתירה דן איננה מתייחסת להוראות החוק המעודכנות אשר נחקקו זמן רב לאחר הגשת העתירה, וביתר שאת לתיקון מס' 2 אשר נכנס לתוקפו בימים אלה. הוראת השעה החדשה נבדלת בפרטיה באופן ניכר

מהוראת השעה הנתקפת בעתירה, בכך שהיא מורה על קיצור משמעותי של כלל פרקי הזמן העומדים במוקד העתירה, זאת על בסיס הערכה עדכנית של צרכי הביטחון, ולאור ניסיון מתמשך לצמצם את הפגיעה בזכויות הכלואים למינימום המתחייב מצרכי ביטחון אלה. בנסיבות אלה, התשתית העובדתית עליה נשענת עתירה זו, השתנתה ואינה עדכנית עוד.

31. העובדות המפורטות בהודעה משלימה זו, הנוגעות לצה"ל, תיתמכנה בתצהירה של רס"ן נופר וסקר, רמ"ד שיטור מקמז"ר. הגב' וסקר אישרה את נוסח הסעיפים המפורטים, ברם, בשל אילוצים טכניים, יבקשו המשיבים לצרף את תצהירה החתום בהקדם האפשרי.

היום, ז' באב תשפ"ד

11 באוגוסט 2024

יעל מורג יקו-אל, עו"ד

סגנית בכירה א' במחלקת הבג"צים

בפרקליטות המדינה

תוכן עניינים

מס'	שם הנספח	עמ'
1	צילום הצעת החוק	10
2	צילום התייחסות העותרים להצעת החוק	17
3	צילום הגשת הצעת החוק לקריאה שניה ושלישית	21
4	צילום הוראת השעה כפי שפורסמה בספר החוקים	29

נספח 1

צילום הצעת החוק

עמ' 10

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

17 ביולי 2024

1779

י"א בתמוז התשפ"ד

עמוד

הצעת חוק בליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל)

(תיקון מס' 2), התשפ"ד-2024.....1216

הצעת חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון מס' 2), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 2 בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד–2023¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2 –
- (1) ברישה, במקום "כ"ה בתמוז התשפ"ד (31 ביולי 2024)" יבוא "כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024)";

דברי הסבר

שכן הוראות החוק הקיימות לא אפשרו לתת פתרון הולם למספר הרב של הלב"חים הכלואים. התקנות, שתוקנו שוב בהמשך, נקבעו לנוכח הצורך בהארכת המועדים הקבועים בחוק מעבר לאלה המנויים בו, הן לגבי המועדים הנוגעים להחלטות בעניין צווי הכליאה לפי החוק והן לגבי הסמכות למנוע פגישת כלוא עם עורך דין.

בהמשך לכך, על רקע מועד פקיעתן של תקנות שעת החירום בחלוף שלושה חודשים מהתקנתן והמספר הרב של העצורים שנתפסו במהלך התמרון הקרקעי של כוחות צה"ל ברצועת עזה, ביום ו' בטבת התשפ"ד (18 בדצמבר 2023) פורסם תיקון לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים – חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד–2023 (להלן – תיקון החוק). כחלק מתיקון החוק נקבעה הוראת שעה לתקופה של ארבעה חודשים מיום תחילתה, שקבעה שינויים זמניים בסעיף 10א(א) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים שיחולו בעקבות ההכרזה על שינויים בתחולת החוק לפי סעיף 10א האמור (להלן – הוראת השעה). שינויים אלה כוללים שינויים שנקבעו בתקנות, וכן הארכה של חלק מהמועדים בהתאם לנסיבות העדכניות.

עקב המשך הלחימה והתמרון הקרקעי של כוחות צה"ל ברצועת עזה והעלייה הנוספת במספר העצורים מכוח החוק, פורסם ביום כ"ח באדר ב' התשפ"ד (7 באפריל 2024) חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון). התשפ"ד–2024, אשר האריך את תוקף הוראת השעה עד ליום כ"ה בתמוז התשפ"ד (31 ביולי 2024), וקיצר את משך הזמן המרבי שבמהלכו ניתן למנוע מפגש של כלוא עם עורך דין.

בהתאם לנוסח העדכני של הוראת השעה, לאחר התיקון שנעשה בה – משך הוראת הכליאה הזמנית עד להוצאת צו כליאה קבוע עומד כיום על 45 ימים; יש לקיים ביקורת שיפוטית על צו כליאה קבוע בתוך 75 ימים מיום הכליאה; תקופת מניעת מפגש עם עורך דין עומדת על 30 ימים מיום הכליאה, ובסמכות הממונה מכוח החוק להאריך תקופה זו עד 75 ימים מיום הכליאה, ובסמכות שופט בית המשפט המחוזי להאריך תקופה זו עד 90 ימים מיום הכליאה.

כללי חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב–2002 (להלן – חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים), מסדירה בין השאר, את הסמכויות החוקיות להחזקה במשמורת של לוחם בלתי חוקי (להלן – לב"ח) וקובע את בעלי התפקידים המוסמכים לכך ואת תקופות הכליאה טרם הבאת לב"ח לביקורת שיפוטית בבית משפט. החוק כולל הוראות שונות אשר חלות על כליאת לב"חים בעת שגרה, וכן הוראות מיוחדות אשר חלות במצבי לחימה.

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) פתחו ארגוני הטרוור ברצועת עזה במתקפת פתע רצחנית נגד אזרחיה של מדינת ישראל. עקב מתקפה זו, ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (להלן – ועדת השרים) החליטה כי נדרש לנקוט פעולות צבאיות משמעותיות שעלולות להביא, ברמת הסתברות קרובה לוודאי, למלחמה. הודעה על החלטת ועדת השרים נמסרה לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023).

במהלך המלחמה שהחלה בעקבות מתקפת הפתע – מלחמת "חרבות ברזל" – עצרו כוחות הביטחון עצורים רבים שיש יסוד סביר להניח שהם עונים להגדרת לב"ח בחוק, אשר השתתפו בפעולות איבה נגד מדינת ישראל או נמנו עם כוח שמבצע פעולות איבה כאמור.

לפי סעיף 10א(א) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, נתונה לממשלה הסמכות להכריז כי המלחמה או הפעולה הצבאית מצריכה תחולה של הוראות הפסקאות הכלולות באותו סעיף. בהתאם לכך, ביום כ"ח בתשרי התשפ"ד (10 באוקטובר 2023), הכריזה הממשלה על שינויים בהוראות החוק בהתאם לסמכותה מכוח סעיף 10א לחוק. הכרזה זו אושרה על ידי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ה בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023). מאז, נערכו כמה הכרזות נוספות מכוח סעיף זה, לאחר כל שינוי במצב החוקי ובהתאם למשך הזמן האפשרי הקבוע בחוק לתקופה של הכרזה – שלושה חודשים.

לנוכח המספר החריג של האנשים שנכלאו במסגרת המלחמה, הממשלה התקינה את תקנות שעת חירום (מועדים לטיפול בלוחמים בלתי חוקיים בעת מלחמה או פעולות צבאיות), התשפ"ד–2023 (להלן – התקנות),

¹ ס"ח התשפ"ד, עמ' 302 ועמ' 780.

(2) בפסקה (3), בכל מקום, במקום "45" יבוא "30" ובמקום "30" יבוא "21";

(3) בפסקה (4) –

(א) בפסקה (4) של סעיף 10א(א) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002² (להלן – חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים), המובאת בה, בכל מקום, במקום "75" יבוא "45";

(ב) במקום פסקה (5) של סעיף 10א(א) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, המובאת בה, יבוא:

"(5) בסעיף 6 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "שבעה ימים" יקראו "21 ימים";

(ב) בסעיף קטן (1א), במקום "לעשרה ימים" יקראו "ל-45 ימים";

(ג) בסעיף קטן (2א), במקום "21 ימים" יקראו "75 ימים";

(ג) אחרי פסקה (6) של סעיף 10א(א) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, המובאת בה, יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

מספרם חסר התקדים של הכלואים נוצר הצורך האמור בהארכת מועדים. עם זאת, מבחינה עדכנית של גורמי הביטחון ובהתאם לנסיבות הביטחוניות העדכניות, עלה כי ניתן בעת הזו לקצר את משכי הזמן המרביים המנויים בחוק. כך מוצע לקצר את תוקפה של הוראת כליאה זמנית, העומד כעת על 30 ימים בהחלטת קצין בדרגת סרן, ועד לתקופה של 45 ימים בהחלטת קצין בדרגת רס"ן ומעלה, כך שיעמוד על 21 ימים ו-30 ימים בהתאמה.

כמו כן, מוצע לקצר את התקופות הנוגעות למניעת מפגש עם עורך דין – קיצור התקופה המרבית שבמהלכה יש לאפשר לכלוא לפגוש בעורך דין, העומדת כעת על 30 ימים, כך שתעמוד על 21 ימים; קיצור התקופה המרבית שממונה מכוח החוק רשאי למנוע בה מפגש עם עורך דין, העומדת כעת על 75 ימים, כך שתעמוד על 45 ימים; קיצור התקופה המרבית ששוטף בית המשפט המחוזי רשאי למנוע בה מפגש עם עורך דין, העומדת כעת על 90 ימים, כך שתעמוד על 75 ימים.

לבסוף, ובשים לב לקיצור משך הוראת הכליאה הזמנית והמועד המרבי האפשרי לקבלת החלטה על הוצאת צו כליאה קבוע, מוצע לקצר את התקופה שבמהלכה ניתן לערוך ביקורת שיפוטית בעניין צו הכליאה, העומדת כעת על 75 ימים, כך שתעמוד על 45 ימים.

לפסקה (ג) המוצעת

ככלל, כלואים מכוח הוראות החוק מוחזקים במיתקני כליאה שבאחריות צה"ל בעת כליאתם הראשונית לצורך מיון וחקירה ראשונית ובחינת הצורך בהמשך הכליאה; ואם נדרש המשך כליאתם, הם מיועדים לעבור להחזקה במיתקני שירות בתי הסוהר ואולם, על רקע המספר חסר התקדים של כלואים בעקבות המלחמה ומצוקת מקומות הכליאה בשירות בתי הסוהר, כלואים רבים מוחזקים במיתקני הכליאה שבאחריות צה"ל לפקדי זמן ארוכים מהצפוי.

תוקף הוראת השעה עתיד להסתיים ביום כ"ה בתמוז התשפ"ד (31 ביולי 2024), אך גם בימים אלה ממשיכים כוחות הביטחון לערוך מעצרים רבים מכוח הוראות החוק, על רקע המשך ההתפתחויות בלחימה ברצועת עזה. כמו כן, בעת הזו ישנם מאות כלואים המוחזקים בהתאם להוראות החוק. התמשכות מצב הלחימה והמספר חסר התקדים של כלואים שנעצרו מכוח החוק, מחייבים את הארכת הוראת השעה. זאת, תוך המשך התאמת הוראות החוק לנסיבות המלחמה העדכניות – ביחס למספר הכלואים הכולל, כמות הכלואים החדשים שנעצרו לאחרונה והצפי להמשך פעילות כוחות הביטחון. לפיכך מוצע להאריך את הוראת השעה בארבעה חודשים, ולערוך התאמות נדרשות בהוראותיה.

סעיף 1 לסעיף 2 המוצע

לפסקה (1) המוצעת

כאמור בחלק הכללי לדברי ההסבר, מוצע להאריך את הוראת השעה כך שהיא תעמוד בתוקף עד יום כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024).

לפסקאות (2) ו-(3) (א) ו-(ב) המוצעות

הוראות הוראת השעה והצורך במשכי הזמן שנקבעו בה נבחנים באופן קבוע, בהתאם לנסיבות המשתנות ולמצב הלחימה. על רקע מספרם הרב של הלב"חים ונסיבותיה הייחודיות של מלחמת "חרבות ברזל" נדרשו הארכות של חלק מהתקופות הקבועות בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים. זאת, כדי לאפשר את פרקי הזמן הנדרשים לעריכת חקירות ללב"חים, שהן חקירות מורכבות, אשר עולה מהן מידע חיוני לביטחון המדינה ולמניעת סיכון לחיי אדם. כמו כן, טרם הוצאת צו כליאה קבוע ללב"ח, נערך שימוע לכלוא ונעשית בחינה פרטנית ומעמיקה של עניינו, ורק לאחר מכן מתקבלת החלטה. מדובר בהליך ארוך ומורכב, ולנוכח

² ס"ח התשס"ב, עמ' 192.

7) (א) קבע שר הביטחון מקום כליאה כאמור בסעיף 3א(ב), ימנה מבקרים רשמיים למיתקן הכליאה הצבאי הקיים במקום הכליאה (בפסקה זו – מיתקן כליאה).

(ב) מינוי כאמור יכול שיהיה למיתקן כליאה מסוים או לחלק ממנו ויכול שיהיה כללי.

(ג) ליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ליושב ראש ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשופט של בית המשפט העליון, ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט הצבאי הראשי יהיו סמכויות של מבקר רשמי לגבי כל מיתקן כליאה; לשופט של בית משפט מחוזי יהיו סמכויות של מבקר רשמי לגבי כל מיתקן כליאה שבאזור שיפוטו; מבקר רשמי לפי פסקה זו יישא תעודה מתאימה.

(ד) בכל מיתקן כליאה תהיה רשימה של שמות המבקרים הרשמיים שמונו על ידי השר לפי פסקת משנה (א) ורשימה של שמות מבקרים רשמיים מכוח כהונתם לפי פסקת משנה (ג).

ד ב ר י ה ס ב ר

בעניין מבקר רשמי נוגע רק למיתקן הכליאה שבתוך מקום הכליאה ולא לשאר המיתקנים המצויים במחנות האמורים.

לפסקה 7(ב) המוצעת

בדומה להסדר שבפקודת בתי הסוהר, מינוי למבקר רשמי יכול שיהיה לגבי מיתקן כליאה מסוים או לחלק ממנו ויכול שיהיה כללי.

לפסקה 7(ג) המוצעת

מוצע לקבוע כמה בעלי תפקידים, העוסקים בטיפול בעניינם של לב"חים, שיהיו להם סמכויות של מבקר רשמי בכל מיתקני הכליאה שנוקבעו בצו לפי סעיף 3א(ב) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, ובכלל זה יושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, יושב ראש ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, שופטי בית המשפט העליון, היועץ המשפטי לממשלה והפרקליט הצבאי הראשי. נוסף על כך, מוצע לקבוע כי גם שופט בית משפט מחוזי יהיה בעל סמכויות של מבקר רשמי, אלא שלגביו הסמכות תחול רק בנוגע למיתקני כליאה הנמצאים באזור שיפוטו, וזאת בשל כך ששופטים מחוזיים הם אלה המוסמכים לבצע את הביקורת השיפוטית לגבי צווי הכליאה לפי סעיף 5 לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים.

לפסקה 7(ד) המוצעת

מוצע לקבוע כי בכל מיתקני הכליאה תהיה רשימה של שמות המבקרים הרשמיים, הן אלה שמונו על ידי השר לפי פסקה 7(א) המוצעת והן אלה שיכולים להיות מבקרים רשמיים מכוח תפקידם לפי פסקה 7(ג) המוצעת. הרשימה נועדה לשימושו של מי שאחראי על כניסת מבקרים רשמיים כדי לדעת את מי ניתן להכניס למיתקן הכליאה.

על רקע נסיבותיה הייחודיות של מלחמת "חרבות ברזל", המספר הרב של הכלואים שנעצרו במהלך המלחמה והארכת חלק מפרקי הזמן הקבועים בחוק במסגרת תיקון החוק, מוצע להוסיף להוראת השעה מנגנון של מבקר רשמי. זאת, בדומה למנגנון הקיים בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן – פקודת בתי הסוהר). לגבי מיתקני כליאה המנוהלים על ידי שירות בתי הסוהר, מוצע להסדיר מנגנון זה כך שיחול במהלך תקופת תוקפה של הוראת השעה גם על מיתקני הכליאה ללב"חים שבאחריות צה"ל, בשינויים ובהתאמות המחויבים, כמפורט בהצעת החוק.

בהתאם למוצע, אם שר הביטחון קבע בצו מקום כליאה ללב"חים לפי סעיף 3א(ב) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, הוא ימנה מבקרים רשמיים למיתקן כליאה צבאי הקיים במקומות כליאה אלה. במהלך מלחמת "חרבות ברזל" הכריז שר הביטחון מכוחו של הסעיף האמור על שלושה מקומות שבהם מיתקני כליאה שבאחריות צה"ל, כי הם מקומות כליאה ללב"חים. משום כך ההסדר המוצע בתיקון זה לעניין מבקר רשמי יחול עליהם. הסדר זה אינו נדרש להחלה במיתקני כליאה של שירות בתי הסוהר שבהם מוחזקים לב"חים, שכן, כפי שפורט לעיל, המנגנון האמור כבר מוסדר בפקודת בתי הסוהר.

לפסקה 7(א) המוצעת

מוצע לקבוע כי שר הביטחון ימנה מבקרים רשמיים למיתקני כליאה שבאחריות צה"ל המצויים במקומות כליאה שהוכרו בצו כמקום כליאה לפי סעיף 3א(ב) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים. יצוין כי כיום קבועים בצו מקומות כליאה לפי סעיף 3א(ב) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, שהם מחנות צבאיים רבייחידתיים המכילים כמה מיתקנים ובהם "מיתקן כליאה", וההסדר

(ה) מבקר רשמי רשאי בכל עת להיכנס למיתקן כליאה שבו הוסמך לבקר ולבדוק את התנאים שבו, את דרכי הטיפול בכלואים, את ניהולו התקין של מיתקן הכליאה ואת התאמתם של כל אלה להוראות הדין ולהוראות אחרות.

(ו) לשם ביצוע תפקידיו רשאי מבקר רשמי להיכנס לכל מקום במיתקן הכליאה ולשוחח עם כל כלוא, אף שלא בנוכחות מפקד מיתקן הכליאה או אדם אחר.

(ז) כלוא רשאי לפנות אל מפקד מיתקן הכליאה ולבקש ריאיון עם מבקר רשמי; מפקד מיתקן הכליאה יעביר את הבקשה למבקר הרשמי בצירוף הערותיו; אין מבקר רשמי חייב להיענות לבקשות ריאיון.

(ח) על אף האמור בפסקת משנה (ה), שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי, לפי שיקול דעתו, שלא להרשות ביקור של מבקר רשמי בזמן פלוני, במיתקן הכליאה או במקום מסוים בתוך מיתקן הכליאה, אם הוא סבור שמטעמים של ביטחון המדינה או מטעמים של ביטחון מיתקן הכליאה והמשמורת הבטוחה של הכלואים, יש למנוע באותה שעה את הביקור; שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך, לפי העניין, יסביר בכתב, לפי בקשתו של מבקר רשמי שנמנע ממנו ביקור מדוע נמנע הביקור.

(ט) נמנע ביקור של מבקר רשמי כאמור בפסקת משנה (ח), יקבע שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך, לפי העניין, ביקור חדש למבקר הרשמי, מוקדם ככל האפשר לאחר שחדלה להתקיים העילה שבשלה נמנע ביקורו.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (ז)(ה) המוצעת

מוצע לקבוע, בדומה להסדר שבפקודת בתי הסוהה, כי מבקר רשמי יוכל להיכנס בכל עת למיתקן כליאה שלגביו הוסמך ויהיה מוסמך לבדוק את תנאי הכליאה, את דרכי הטיפול בכלואים, את ניהולו התקין של המיתקן ואת העמידה בהוראות הדין ובשאר ההוראות המחייבות במיתקן הכליאה.

לפסקה (ז)(ו) המוצעת

מוצע לקבוע כי המבקר הרשמי יהיה רשאי לשוחח עם כל כלוא, אף בלא נוכחות של מפקד המיתקן או אדם אחר, הן ביוזמתו והן לבקשת הכלוא.

לפסקה (ז)(ז) המוצעת

מוצע לקבוע כי במקרה שבו הכלוא מבקש להיפגש עם המבקר הרשמי, יעביר מפקד מיתקן הכליאה את הבקשה למבקר הרשמי, בצירוף הערותיו. יובהר כי המבקר הרשמי אינו מחויב להיענות לבקשת כלוא להיפגש עימו, והדבר נתון לשיקול דעתו המקצועי של המבקר הרשמי.

לפסקה (ז)(ח) המוצעת

מוצע לקבוע כי שר הביטחון, או מי שהוא הסמיכו לכך יהיה רשאי שלא לאפשר ביקור של מבקר רשמי בזמן מסוים, במיתקן כליאה מסוים או במקום מסוים בתוך מיתקן הכליאה, אם הוא סבור שטעמי ביטחון המדינה, ביטחון מיתקן הכליאה והמשמורת הבטוחה של הכלואים מצדיקים את מניעת הביקור. אם נעשה שימוש בסמכות זו, שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך יסביר למבקר הרשמי, ככל שיידרש, את הנימוקים שעמדו בבסיס ההחלטה למנוע את הכניסה.

לפסקה (ז)(ט) המוצעת

מוצע לקבוע הוראה שאינה כלולה בהסדר הקיים בפקודת בתי הסוהה ולפיה במקרה שבו נמנע ביקור כאמור בפסקה (ז)(ח) המוצעת, יקבע מי שלא אפשר את הביקור (שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך, לפי העניין) ביקור אחר במועד מוקדם ככל האפשר לאחר שחדלה להתקיים העילה שבשלה נמנע הביקור האמור.

(י) מפקד מיתקן הכליאה וכל בעל תפקיד בו ימסור למבקר רשמי, לפי דרישתו, כל מידע, מסמך או דבר שידרוש לצורך מילוי תפקידו, ואולם מידע מסווג יימסר לפי דרישה רק למבקרים רשמיים בעלי התאמה ביטחונית מתאימה, כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.³

(יא) בתום הביקור, יערוך המבקר הרשמי דוח על ביקורו ויעבירו להתייחסות מפקד מיתקן הכליאה.

(יב) דוח המבקר הרשמי והתייחסות מפקד מיתקן הכליאה, כאמור בפסקת משנה (יא), יוגשו לשר הביטחון ולרמטכ"ל והעתק מהם יימסר ליועץ המשפטי לממשלה, לפרקליט הצבאי הראשי וליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.⁴

2. (א) תחילתו של חוק זה ביום כ"ו בתמוז התשפ"ד (1 באוגוסט 2024) (להלן – יום התחילה).

(ב) ביום תחילתו של חוק זה יראו כאילו הוארך תוקפה של ההכרזה לפי סעיף 10א לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים שעמדה בתוקף ערב תחילתו של חוק זה,⁴ עד יום כ"ז באלול התשפ"ד (30 בספטמבר 2024), ויראו את ההכרזה האמורה כאילו ניתנה לפי הסעיף האמור כנוסחו בחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לצד זאת, ביום א' בתמוז התשפ"ד (7 ביולי 2024) האריכה הממשלה את תוקף ההכרזה שלפי סעיף 10א לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים עד ליום פקיעתה של הוראת השעה הנוכחית, קרי עד יום כ"ה בתמוז התשפ"ד (31 ביולי 2024). זאת, מתוך כוונה לפעול להארכתה של ההכרזה עד לתקופה של שלושה חודשים (בהתאם למשך הזמן המרבי האפשרי בחוק) עם אישורה בכנסת של הארכת הוראת השעה. בהתאם לכך, מוצע כי תוקפה של ההכרזה יוארך במסגרת תיקון זה למשך חודשיים נוספים, שכן הטעמים העומדים בבסיס הארכת ההכרזה זהים לטעמים העומדים בבסיס הארכת הוראת השעה.

יובהר כי קביעת הארכת ההכרזה בתיקון זה באה במקום ההליך המעוגן בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים למתן ההכרזה שלפי סעיף 10א לחוק, הכולל הכרזה של הממשלה ואישור של ההכרזה על ידי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

לפסקה (ז)(י) המוצעת

מוצע לקבוע כי המבקר הרשמי יהיה רשאי לדרוש ממפקד מיתקן הכליאה או מכל בעל תפקיד במיתקן הכליאה לקבל כל מסמך או דבר הדרוש לו לשם מילוי תפקידו, ובלבד שמידע מסווג יימסר רק למבקרים רשמיים בעלי התאמה ביטחונית מתאימה לפי חוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002. גם הסדר זה הוא בדומה להסדר שבפקודת בתי הסוהר, והוא עורכן בהתאם להסדר החוקי הרלוונטי לחשיפה למידע מסווג.

לפסקה (ז)(יא) ו-(יב) המוצעת

מוצע לקבוע כי המבקר הרשמי יערוך דוח בתום כל ביקור, והדוח האמור יועבר להתייחסות מפקד מיתקן הכליאה. לאחר מכן, הדוח והתייחסות מפקד מיתקן הכליאה יוגשו לשר הביטחון ולרמטכ"ל, והעתק שלהם יישלח ליועץ המשפטי לממשלה, לפרקליט הצבאי הראשי וליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

סעיף 2 התוקף של הוראת השעה הנוכחית עתיד להסתיים ביום כ"ה בתמוז התשפ"ד (31 ביולי 2024), ולפיכך מוצע כי התיקון המוצע ייכנס לתוקפו ביום כ"ו בתמוז התשפ"ד (1 באוגוסט 2024).

³ ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

⁴ י"פ 12532, התשפ"ד, עמ' 10110.

נספח 2

צילום התייחסות העותרים להצעת החוק

עמ' 17

חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל),

(תיקון מס' 2), התשפ"ה-2024

רקע

החל מהשבעה באוקטובר ועד היום, נתפסו בשטחה של מדינת ישראל וברצועת עזה אלפי פלסטינים תושבי רצועת עזה, שנכלאו בהתאם להוראות חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002. על פי נתונים שמסרה המדינה במסגרת בג"ץ 1414/24 הוועד נגד עינויים נ' הכנסת, נמסר כי עד כה נעצרו מעל 4,000 פלסטינים תושבי רצועת עזה – רובם המכריע נעצרו בתחומי הרצועה עצמה במהלך המלחמה – וכי 1,900 מתוכם שוחררו בחזרה לרצועה. על פי ההערכות, כיום מחזיקה ישראל כ-2,300 עצורים, מהם כ-1,400 בבתי הכלא של שירות בתי הסוהר והיתר במתקני מעצר צבאיים שהוקמו בבסיסים שדה תימן, עופר וענתות.

השינוי בחוק

תיקון מספר 4 לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים עבר ב-18 לדצמבר 2023, כהוראת שעה לפרק זמן של ארבעה חודשים ולאחר מכן הוארך עד ליום ה-31 ביולי 2024. הוא כולל עיגון בחוק של תקנות שעת החירום, תוך הארכה נוספת של המועדים שנקבעו בתקנות שעת החירום (בחקיקה קודמת), כך שמשך הזמן עד שמפקד צבאי נדרש להוציא צו למעצרו של אדם שהוגדר לוחם בלתי חוקי יעמוד על 45 ימים (במקום 96 שעות/7 ימים בזמן חירום), משך הזמן עד לביקורת שיפוטית על צו זה יעמוד על 75 ימים (במקום 14 ימים), וזו תיעשה בדרך של היוועדות חזותית, גם כאשר הכלוא אינו מיוצג, ומשך מניעת המפגש של לב"ח עם עו"ד יעמוד על 75 ימים באישור הממונה לפי החוק, ועד תקופה מצטברת של 90 ימים באישור בימ"ש (במקום 10 ו-21, בהתאמה).

התיקון החדש לחוק, המכונה תיקון מס' 2, מקצר במעט את הזמנים, כפי שניתן לראות מטבלה מטה, וכן מציע לקבוע בחוק הסדר של "מבקר רשמי" בדומה להסדר המצוי בפקודת בתי הסוהר. על אף קיצור מסוים של המועדים, החוק עדיין רחוק מאוד ממהסדר שאושר בבג"ץ בשנת 2008; והסדר המבקרים הרשמיים אינו מספק ולא יכול להחליף מבקרים שאינם עובדי מדינה – בראשם הצלב האדום ועורכי דין שאינם מטעם המדינה.

ההליך	פרק הזמן בחוק המקורי	פרק הזמן לאחר תיקון 4	פרק הזמן המוצע בתיקון מס' 4 (תיקון מס' 2)
הוצאת צו מעצר	96 שעות / 7 ימים בזמן חירום	30 ימים בהחלטת סרן ועד ל-45 ימים בהחלטת רס"ן	21 ימים בהחלטת סרן ועד 30 ימים בהחלטת רס"ן
ביקורת שיפוטית	14 ימים	75 ימים * בהיוועדות חזותית	45 ימים
מניעת מפגש עם עו"ד	10 ימים לפי הוראת הממונה / 21 יום באישור בימ"ש	75 ימים בהוראת הממונה / 90 יום באישור בימ"ש	45 ימים בהוראת הממונה / 70 יום באישור בית המשפט

ההשלכות בפועל

לפי דובר צה"ל, עצורים מעזה מוחזקים במתקני המעצר הצבאיים לתשאל וסינון ראשוני של עצורים, עד להעברתם לשב"ס או עד לשחרורם בחזרה לרצועת עזה, כאשר "עצורים שנמצא כי לא היו מעורבים בפעילות טרור ואין הצדקה להמשך החזקתם, מוחזרים לרצועת עזה בהזדמנות הראשונה". **עד כה, 47% ממי שנעצרו ברצועת עזה שוחררו בחזרה – ומכאן שהמעצרים שמתבצעים בעזה כוללים פעמים רבות אנשים שאינם מעורבים בלחימה.**

משמעות הדבר היא שגם אנשים שאינם מעורבים בלחימה, יכולים להיות מוחזקים עד 30 יום ללא צו מעצר – כלומר ללא אסמכתא חוקית למעצרם; בלא יידוע של בני משפחותיהם על מקום הימצאם; וללא כל קשר לעולם החיצון, לרבות עו"ד ו/או נציגים של הצלב האדום.

תנאי הכליאה של מי שכלואים בישראל מכח החוק

היעדר ההגנות הפרוצדורליות לעצורים, חמור במיוחד על רקע הנתונים והעדויות של כלואים ששוחררו לעזה שופכים אור על שורה של הפרות אשר עלולות כדי סיכון ממשי לחייהם של הכלואים:

א. עדויות של כלואים אשר שוחררו לעזה ופורסמו בתקשורת הישראלית והבינלאומית, כמו גם "מקור" של עיתון הארץ, מלמדים על כליאה בתנאים בלתי אנושיים אשר עולים כדי עינויים: **במחנה שדה תימן, כלואים מוחזקים במכלאות פתוחות תחת כיפת השמיים, בקור הקיצוני של חודשי החורף במדבר; הם מוחזרים כל העת, במשך ימים עד שבועות, כשעיניהם מכוסות וידיהם אזוקות באזיקוני פלסטיק, במצב של כריעה על הברכיים משך 20 שעות ביממה ישנים על מזרנים דקים ומתכסים בשמיכות דקות בלבד, ללא אמצעי חימום או צינון נוספים. כמו כן חלק מהפציעות של הכלואים מזדהמות, ואילו אנשים חולים ופצועים מקבלים טיפול רפואי מינימלי ביותר. על פי עדויות, במחנות הצבא האחרים עצורים מוחזקים במבנים טרומיים, כשידיהם אזוקות בכל שעות היום.**

ב. הכלואים נתונים לענישה מצידם של חיילים במתקן הכליאה, בדמות אלימות פיזית, מניעת אוכל והשמה בתנחות מכאיבות – איזוק לגדר, קשירה לגדר כאשר ידיהם מורמות מעל הראש ועוד בנוסף לכך, כלואים נתונים לאלימות ולאיומים מצידם של חוקרים במהלך החקירות.

ג. הן לפי העדויות והן לפי הודעות דובר צה"ל ופרסומים, **בשדה תימן היו מקרי מוות של כלואים. צה"ל מנהל חקירות על מותם של 36 עצורים בשדה תימן**. כיון שאין אסמכתא פומבית למעצרם של אנשים בשדה תימן עד 45 יום ממעצרם (בתיקון זה מוצע קיצור פרק הזמן ל-30 יום), קיים חשש כבד כי אנשים שנעצרו בעזה ונפטרו בעודם במתקן, ייעלמו בלא זכר, דבר היכול לעלות כדי "העלמה כפויה", שהיא פשע מלחמה על פי כללי המשפט הבינלאומי.

ד. מתוכם שאספו ארגוני זכויות אדם לגבי המצב בבתי הכלא הבטחוניים, באגפים בהם מוחזקים עצורים מהגדה המערבית, מעלה כי **מאז השבעה באוקטובר, בבתי הכלא מופעלת אלימות קשה מאוד של סוהרים כלפי עצירים פלסטינים מהגדה המערבית, אלימות מינית והטרדות מיניות, השפלות ואיומים. לדיווחים אלה מתווספת העובדה כי עד כה נפטרו בבתי הכלא כ-14 פלסטינים** – מספר חסר תקדים. בנוסף, הצהרות השר לבטחון לאומי איתמר בן גביר, כי עצורי חמאס יוחזקו בתנאים קשים במתכוון, מעלים חשש כבד גם לשלומם של המוחזקי במתקני שב"ס.

תיקון 4 לחוק הלב"חים איננו חוקתי ונוגד את הפסיקה והחוק הבינלאומי

תיקון מספר 4 לחוק הלב"חים – גם לאחר קיצור המועדים המוצע בתיקון מס' 2 דנן - משמעותו שלילת חירות בלא משפט בתנאי ניתוק מהעולם החיצון לפרקי זמן ממושכים ביותר. התיקון פוגע במגוון רחב של זכויות יסוד חוקתיות, באופן אשר אינו הולם את ערכיה הדמוקרטיים של מדינת ישראל, אינו לתכלית ראויה ובאופן בלתי מידתי, לרבות הזכות לחיים, לכבוד, לחירות, הזכות שלא להיות נתון לעינויים, זכות הגישה לערכאות והזכות להליך הוגן.

כאשר החוק המקורי עמד לביקורת שיפוטית בשנת 2008, קבע בית המשפט העליון כי התקופות הקבועות בחוק אכן חריגות וארוכות, אך אישר את החוקתיות שלהן כיון שנועדו לחול רק בעת מלחמה, וכי הן מגדירות תקופות מקסימום בלבד, שעל המדינה לפעול לצמצם אותן:

"כפי שצוין לעיל, החוק נועד לחול, בין היתר, בנסיבות בהן מתקיים מצב לחימה בשטח שאינו ישראלי, במסגרתו עשויים לפול בידי כוחות הצבא מספר גדול יחסית של לוחמי אויב. בהתחשב בנסיבות ייחודיות אלה, איננו רואים לקבוע כי תקופת הזמן המירבית של 14 ימים לעריכת ביקורת שיפוטית ראשונה על צו המעצר, חורגת ממתחם המידתיות באופן המצדיק את התערבותנו לקיצור התקופה המירבית הקבועה בחוק. יחד עם זאת, ראוי להדגיש כי תקופת הזמן הקבועה בחוק היא תקופה מירבית ואינה פוטרת את המדינה מלעשות מאמץ כדי להביא את העצור לביקורת שיפוטית ראשונה במועד המוקדם ביותר האפשרי בהתחשב במכלול נסיבות העניין" (ע"פ 6659/06 פלוני נ' מדינת ישראל, סב(4) 329 (2008)).

תיקון מספר 4 מהווה גם הפרה של התחייבויותיה של מדינת ישראל בהתאם למשפט הבינלאומי. הפרות שטיתיות ורוחביות של הערובות הבסיסיות לזכויות הנ"ל בזמן המלחמה עלולות לעלות כדי פשעי מלחמה ואף לכדי פשעים נגד האנושות.

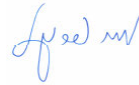
לאור האמור לעיל, יש לפעול מיידיית –

- ↪ לבטל את תיקון מספר 4 לחוק, ולמצער ולכל הפחות להבטיח כי תוקפו לא יוארך מעבר ל-4 החודשים שנקבעו בו;
- ↪ להוסיף בחוק מנגנוני פיקוח חיצוניים, שיבטיחו את שלומם של העצורים מכוחו, לרבות גישה לעו"ד שאינם מטעם המדינה ולביקורי הצלב האדום;
- ↪ לדרוש מרשויות הצבא ושב"ס מידע מלא ועדכני אודות מצבת הכלואים במתקני המעצר השונים, גילם, מינם, ומצבם הבריאותי, מעמדם החוקי (האם הוצאו צווי כליאה בעניינם, האם צווים אלה עברו ביקורת שיפוטית); ומספר מלא ומדויק של העצורים אשר נפטרו בעודם במשמורת ישראל, סיבות המוות ומקום קבורתם, והצעדים שננקטים להשבתם גופותיהם לידי בני משפחותיהם.

נספח 3

**צילום הגשת הצעת החוק לקריאה
שניה ושלישית**

עמ' 21

מספר פנימי : 2221017
מספר סימוכין : 2024-001449
נספח מס' מ-1779/א'

**הצעת חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות
ברזל) (תיקון מס' 2), התשפ"ד–2024**

הצעת חוק זו נדונה בכנסת בקריאה הראשונה ביום ט"ז בתמוז התשפ"ד
(22 ביולי 2024), והועברה לוועדת החוץ והביטחון.

הצעת החוק מוגשת – בצירוף הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה
השלישית ביום כ"ב בתמוז התשפ"ד (28 ביולי 2024).

להצעת החוק הוגשו בקשות רשות דיבור.

28/7/2024

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

מספר פנימי : 2221017
מספר סימוכין : 2024-001449
נספח מס' מ-1779/א'

חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון מס' 2), התשפ"ד-2024

1. תיקון סעיף 2 בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023¹, בסעיף 2 –
- (1) ברישה, במקום "כ"ה בתמוז התשפ"ד (31 ביולי 2024)" יבוא "כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024)";
- (2) בפסקה (3), בכל מקום, במקום "45" יבוא "30" ובמקום "30" יבוא "21";
- (3) בפסקה (4) –
- (א) בפסקה (4) המובאת בה, במקום "מ"75" יבוא "מ"45" ובמקום "75" יבוא "45";
- (ב) במקום פסקה (5) המובאת בה יבוא:
- "(5) בסעיף 6 –
- (א) בסעיף קטן (א), במקום "שבעה ימים" יקראו "21 ימים";
- (ב) בסעיף קטן (א1), במקום "לעשרה ימים" יקראו "ל-45 ימים";
- (ג) בסעיף קטן (א2), במקום "21 ימים" יקראו "75 ימים";";
- (ג) אחרי פסקה (6) המובאת בה יבוא:

¹ ס"ח התשפ"ד, עמ' 302 ועמ' 780.

free ml

- ”(7) (א) קבע שר הביטחון מקום כליאה כאמור בסעיף 3א(ב), ימנה מבקרים רשמיים למיתקן הכליאה הצבאי הקיים במקום הכליאה (בפסקה זו – מיתקן כליאה).
- (ב) מינוי כאמור בפסקת משנה (א) יכול שיהיה למיתקן כליאה מסוים או לחלק ממנו ויכול שיהיה כללי.
- (ג) ליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ליושב ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לשופט של בית המשפט העליון, ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט הצבאי הראשי יהיו סמכויות של מבקר רשמי לגבי כל מיתקן כליאה; לשופט של בית משפט מחוזי יהיו סמכויות של מבקר רשמי לגבי כל מיתקן כליאה שבאזור שיפוטו; מבקר רשמי לפי פסקת משנה זו יישא תעודה מתאימה.
- (ד) בכל מיתקן כליאה תהיה רשימה של שמות המבקרים הרשמיים שמונו על ידי השר לפי פסקת משנה (א) ורשימה של שמות מבקרים רשמיים מכוח כהונתם לפי פסקת משנה (ג).
- (ה) מבקר רשמי רשאי בכל עת להיכנס למיתקן כליאה שבו הוסמד לבקר ולבדוק את התנאים שבו, את דרכי הטיפול בכלואים, את ניהולו התקין של מיתקן הכליאה ואת התאמתם של כל אלה להוראות הדין ולהוראות אחרות.
- (ו) לשם ביצוע תפקידיו רשאי מבקר רשמי להיכנס לכל מקום במיתקן הכליאה ולשוחח עם כל כלוא, אף שלא בנוכחות מפקד מיתקן הכליאה או אדם אחר.
- (ז) כלוא רשאי לפנות אל מפקד מיתקן הכליאה ולבקש ריאיון עם מבקר רשמי; מפקד מיתקן הכליאה יעביר את הבקשה למבקר הרשמי בצירוף הערותיו; אין מבקר רשמי חייב להיענות לבקשות ריאיון.

free ml

(ח) על אף האמור בפסקת משנה (ה), שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי, לפי שיקול דעתו, שלא להרשות ביקור של מבקר רשמי בזמן פלוני, במיתקן הכליאה או במקום מסוים בתוך מיתקן הכליאה, אם הוא סבור שמטעמים של ביטחון המדינה או מטעמים של ביטחון מיתקן הכליאה והמשמורת הבטוחה של הכלואים, יש למנוע באותה שעה את הביקור; שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך, לפי העניין, יסביר בכתב, לפי בקשתו של מבקר רשמי שנמנע ממנו ביקור, מדוע נמנע הביקור.

(ט) נמנע ביקור של מבקר רשמי כאמור בפסקת משנה (ח), יקבע שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך, לפי העניין, ביקור חדש למבקר הרשמי, מוקדם ככל האפשר לאחר שחדלה להתקיים העילה שבשלה נמנע ביקורו.

(י) מפקד מיתקן הכליאה וכל בעל תפקיד בו ימסור למבקר רשמי, לפי דרישתו, כל מידע, מסמך או דבר שידרוש לצורך מילוי תפקידו, אולם מידע מסווג יימסר לפי דרישה רק למבקרים רשמיים בעלי התאמה ביטחונית מתאימה, כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.²

(יא) בתום הביקור, יערוך המבקר הרשמי דוח על ביקורו ויעבירו להתייחסות מפקד מיתקן הכליאה.

(יב) דוח המבקר הרשמי והתייחסות מפקד מיתקן הכליאה, כאמור בפסקת משנה (יא), יוגשו לשר הביטחון ולרמטכ"ל והעתק מהם יימסר ליועץ המשפטי לממשלה, לפרקליט הצבאי הראשי וליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת;

² ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

28/7/2024

(8) הפעלת סמכויות מכוח חוק זה בעניינו של מי שטרם מלאו לו 18 שנים תיעשה תוך מתן משקל ראוי לגילו ולמידת בגרותו; על אף האמור בסעיף 3(ג), כנוסחו בפסקה (3), הוראת כליאה זמנית שניתנה בעניינו של קטין כאמור, לא תעמוד בתוקפה לתקופה העולה על 20 ימים, וקטין יובא לפני שופט בית המשפט המחוזי לא יאוחר מ-30 ימים מיום הכליאה."

2. תחילה והוראת מעבר (א) תחילתו של חוק זה ביום כ"ו בתמוז התשפ"ד (1 באוגוסט 2024) (להלן – יום התחילה).

(ב) ביום התחילה יראו כאילו הוארך תוקפה של ההכרזה לפי סעיף 10א לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002³ (להלן – החוק העיקרי), שעמדה בתוקף ערב יום התחילה⁴, עד יום כ"ז באלול התשפ"ד (30 בספטמבר 2024), ויראו את ההכרזה האמורה כאילו ניתנה לפי הסעיף האמור כנוסחו בחוק זה.

3. דיווח לכנסת שר הביטחון ידווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, לא יאוחר מיום י"ב באלול התשפ"ד (15 בספטמבר 2024), על כל אלה לעניין סעיף 10א(א)(7) לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה:

(1) מספר המבקרים הרשמיים שמינה, ומיתקני כליאה שאליהם מונו;

(2) מספר הפעמים שנמנע ממבקר רשמי לבקר במיתקן כליאה, אם נמנע, וביקורים חדשים שנקבעו בשל כך;

(3) מספר ההעתקים של דוחות המבקר הרשמי והתייחסות מפקד מיתקן הכליאה שהועברו ליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ותמצית הנאמר בהם.

⁴ י"פ 12532, התשפ"ד, עמ' 10110.

28/7/2024

מספר פנימי : 2221017
נספח מס' מ-1779/א'

הסתייגויות ובקשות רשות דיבור

להצעת חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון מס' 2), התשפ"ד–2024

* הערה : אם תתקבל הסתייגות המצריכה זאת, ימוספרו יתר הוראות החוק ויתוקנו ההפניות אליהן בהתאם.

להלן שמות חברי הכנסת המסתייגים לפי קבוצות:

- קבוצת הימין הממלכתי – חברי הכנסת גדעון סער, זאב אלקין, שרון מריס השכל, מישל בוסקילה

הסתייגויות

לסעיף 1

קבוצת הימין הממלכתי מציעה:

1. בפסקה (1), "כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024)" יבוא "ט" באלול התשפ"ד (12 בספטמבר 2024)".
2. בפסקה (2), בכל מקום, במקום "30" יבוא "29".
3. בפסקה (3)(א), במקום "45" יבוא "40".
4. בפסקה (3)(ב), בפסקה (5)(א) המוצעת, במקום "21" יבוא "22".
5. בפסקה (3)(ב), בפסקה (5)(ב) המוצעת, במקום "ל-45" יבוא "ל-46".
6. בפסקה (3)(ב), בפסקה (5)(ג) המוצעת, במקום "75" יבוא "76".
7. בפסקה (3)(ג), בפסקה (7)(א) המוצעת, אחרי "שר הביטחון" יבוא "בהתייעצות עם הרמטכ"ל".
8. בפסקה (3)(ג), בפסקה (7)(א) המוצעת, אחרי "שר הביטחון" יבוא "והשר המקשר בין הממשלה לכנסת".

חברי הכנסת עמית הלוי ולימור סון הר מלך מציעים:

9. בפסקה (1), במקום "כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024)" יבוא "ו' באב התשפ"ה (31 ביולי 2025)".
10. פסקה (2) – תימחק.
11. בפסקה (3)(ג), בפסקה (8) המוצעת, במקום "18" יבוא "12".
12. בפסקה (3), פסקאות משנה (א) עד ו-(ב), ובפסקת משנה (ג), פסקה (7) המוצעת – יימחקו.

לחלופין חברת הכנסת לימור סון הר מלך מציעה:

28/7/2024

בפסקה (3)(ג), בפסקה (7)(ג) המוצעת, אחרי "ליושב ראש ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת,"
יבוא "ליושב ראש הוועדה לביטחון לאומי של הכנסת,".

לסעיפים 2 ו-3

אין הסתייגויות

לאחרי סעיף 3

חברי הכנסת עמית הלוי ולימור סון הר מלך מציעים:

13. אחרי הסעיף יבוא:

ב.4. בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002, בכל מקום, במקום	"תיקון חוק
"לוחמים בלתי חוקיים" יבוא "מחבלים" ובמקום "לוחם בלתי חוקי" יבוא	כליאתם של
"מחבל".	לוחמים בלתי
	חוקיים

בקשות רשות דיבור

חברי הכנסת אביגדור ליברמן, עודד פורר, יבגני סובה, שרון ניר, יוליה מלינובסקי, חמד עמאר, חברי הכנסת יאיר לפיד, מאיר כהן, קארין אלהרר, מירב כהן, אלעזר שטרן, מיקי לוי, מירב בן ארי, רם בן ברק, יואב סגלוביץ', בועז טופרובסקי, מיכל שיר סגמן, עידן רול, יוראי להב הרצנו, ולדימיר בליאק, רון כץ, מטי צרפתי הרכבי, טטיאנה מזרסקי, יסמין פרידמן, דבי ביטון, משה טור פז, סימון דוידסון, נאור שירי, שלי טל מירון, ירון לוי, מרב מיכאלי, נעמה לזימי, גלעד קריב, אפרת רייטן מרום

נספח 4

**צילום הוראת השעה כפי שפורסמה
בספר החוקים**

עמ' 29

רשומות

ספר החוקים

30 ביולי 2024

3273

כ"ד בתמוז התשפ"ד

עמוד

חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון מס' 2),
התשפ"ד–2024 1188

חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חברות ברזל) (תיקון מס' 2), התשפ"ד–2024*

תיקון סעיף 2

1.

בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חברות ברזל),
התשפ"ד–2023¹, בסעיף 2 –

(1) ברישה, במקום "כ"ה בתמוז התשפ"ד (31 ביולי 2024)" יבוא "כ"ט בחשוון התשפ"ה
(30 בנובמבר 2024)";

(2) בפסקה (3), בכל מקום, במקום "45" יבוא "30" ובמקום "30" יבוא "21";

(3) בפסקה (4) –

(א) בפסקה (4) המובאת בה, במקום "מ"75" יבוא "מ"45" ובמקום "75" יבוא "45";

(ב) במקום פסקה (5) המובאת בה יבוא:

"(5) בסעיף 6 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "שבעה ימים" יקראו "21 ימים";

(ב) בסעיף קטן (א1), במקום "לעשרה ימים" יקראו "ל-45 ימים";

(ג) בסעיף קטן (א2), במקום "21 ימים" יקראו "75 ימים";

(ג) אחרי פסקה (6) המובאת בה יבוא:

"(7) (א) קבע שר הביטחון מקום כליאה כאמור בסעיף 3א(ב), ימנה

מבקרים רשמיים למיתקן הכליאה הצבאי הקיים במקום הכליאה
(בפסקה זו – מיתקן כליאה).

(ב) מינוי כאמור בפסקת משנה (א) יכול שיהיה למיתקן כליאה
מסוים או לחלק ממנו ויכול שיהיה כללי.

(ג) ליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ליושב ראש
ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לשופט של בית המשפט
העליון, ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט הצבאי הראשי יהיו
סמכויות של מבקר רשמי לגבי כל מיתקן כליאה; לשופט של בית
משפט מחוזי יהיו סמכויות של מבקר רשמי לגבי כל מיתקן כליאה
שבאזור שיפוט; מבקר רשמי לפי פסקת משנה זו יישא תעודה
מתאימה.

(ד) בכל מיתקן כליאה תהיה רשימה של שמות המבקרים הרשמיים
שמונו על ידי השר לפי פסקת משנה (א) ורשימה של שמות מבקרים
רשמיים מכוח כהונתם לפי פסקת משנה (ג).

(ה) מבקר רשמי ראשי בכל עת להיכנס למיתקן כליאה שבו
הוסמך לבקר ולבדוק את התנאים שבו, את דרכי הטיפול בכלואים,
את ניהולו התקין של מיתקן הכליאה ואת התאמתם של כל אלה
להוראות הדין ולהוראות אחרות.

* התקבל בכנסת ביום כ"ב בתמוז התשפ"ד (28 ביולי 2024); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק
הממשלה – 1779, מיום י"א בתמוז התשפ"ד (17 ביולי 2024), עמ' 1216.

¹ ס"ח התשפ"ד, עמ' 302 ועמ' 780.

(ו) לשם ביצוע תפקידיו רשאי מבקר רשמי להיכנס לכל מקום במיתקן הכליאה ולשוחח עם כל כלוא, אף שלא בנוכחות מפקד מיתקן הכליאה או אדם אחר.

(ז) כלוא רשאי לפנות אל מפקד מיתקן הכליאה ולבקש ריאיון עם מבקר רשמי; מפקד מיתקן הכליאה יעביר את הבקשה למבקר הרשמי בצירוף הערותיו; אין מבקר רשמי חייב להיענות לבקשות ריאיון.

(ח) על אף האמור בפסקת משנה (ה), שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי, לפי שיקול דעתו, שלא להרשות ביקור של מבקר רשמי בזמן פלוני, במיתקן הכליאה או במקום מסוים בתוך מיתקן הכליאה, אם הוא סבור שמטעמים של ביטחון המדינה או מטעמים של ביטחון מיתקן הכליאה והמשמורת הבטוחה של הכלואים, יש למנוע באותה שעה את הביקור; שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך, לפי העניין, יסביר בכתב, לפי בקשתו של מבקר רשמי שנמנע ממנו ביקור, מדוע נמנע הביקור.

(ט) נמנע ביקור של מבקר רשמי כאמור בפסקת משנה (ח), יקבע שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך, לפי העניין, ביקור חדש למבקר הרשמי, מוקדם ככל האפשר לאחר שחדלה להתקיים העילה שבשלה נמנע ביקורו.

(י) מפקד מיתקן הכליאה וכל בעל תפקיד בו ימסור למבקר רשמי, לפי דרישתו, כל מידע, מסמך או דבר שידרוש לצורך מילוי תפקידו, אולם מידע מסווג יימסר לפי דרישה רק למבקרים רשמיים בעלי התאמה ביטחונית מתאימה, כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.²

(יא) בתום הביקור, יערוך המבקר הרשמי דוח על ביקורו ויעבירו להתייחסות מפקד מיתקן הכליאה.

(יב) דוח המבקר הרשמי והתייחסות מפקד מיתקן הכליאה, כאמור בפסקת משנה (יא), יוגשו לשר הביטחון ולרמטכ"ל והעתק מהם יימסר ליועץ המשפטי לממשלה, לפרקליט הצבאי הראשי וליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת;

(8) הפעלת סמכויות מכוח חוק זה בעניינו של מי שטרם מלאו לו 18 שנים תיעשה תוך מתן משקל ראוי לגילו ולמידת בגרותו; על אף האמור בסעיף 3(ג), כנוסחו בפסקה (3), הוראת כליאה זמנית שניתנה בעניינו של קטין כאמור, לא תעמוד בתוקפה לתקופה העולה על 20 ימים, וקטין יובא לפני שופט בית המשפט המחוזי לא יאוחר מ-30 ימים מיום הכליאה.

2. (א) תחילתו של חוק זה ביום כ"ו בתמוז התשפ"ד (1 באוגוסט 2024) (להלן – יום התחילה).

תחילה והוראת מעבר

² ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

(ב) ביום התחילה יראו כאילו הוארך תוקפה של ההכרזה לפי סעיף 10א לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002³ (להלן – החוק העיקרי). שעמדה בתוקף ערב יום התחילה⁴, עד יום כ"ז באלול התשפ"ד (30 בספטמבר 2024), ויראו את ההכרזה האמורה כאילו ניתנה לפי הסעיף האמור כנוסחו בחוק זה.

3. שר הביטחון ידווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, לא יאוחר מיום י"ב באלול התשפ"ד (15 בספטמבר 2024), על כל אלה לעניין סעיף 10א(א)(7) לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה:

- (1) מספר המבקרים הרשמיים שמינה, ומיתקני כליאה שאליהם מונו;
- (2) מספר הפעמים שנמנע ממבקר רשמי לבקר במיתקן כליאה, אם נמנע, וביקורים חדשים שנקבעו בשל כך;
- (3) מספר ההעתקים של דוחות המבקר הרשמי והתייחסות מפקד מיתקן הכליאה שהועברו ליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ותמצית הנאמר בהם.

יו אב גלנט
שר הביטחון

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

אמיר אוחנה
יושב ראש הכנסת

יצחק הרצוג
נשיא המדינה

³ ס"ח התשס"ב, עמ' 192.
⁴ י"פ 12532, התשפ"ד, עמ' 10110.